

Protokół posiedzenia Rady Bibliotecznej w dniu 05.03.2018 roku

Posiedzenie Rady Bibliotecznej otworzyła Dyrektor Biblioteki UG mgr Grażyna Jaśkowiak w zastępstwie Przewodniczącej Rady prof. dr hab. Ewy Oziewicz. Przewodnicząca z powodu nagłej absencji chorobowej nie mogła przybyć na spotkanie.

Poza stałymi członkami w posiedzeniu uczestniczył Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. dr hab. Piotr Stepnowski.

Porządek posiedzenia był następujący:

1. Sprawozdanie roczne z działalności Biblioteki UG za rok 2017
2. Limity na zakup literatury zagranicznej
3. Prezentacja Uczelnianej Bazy Wiedzy OMEGA-PSIR
4. Sprawy bieżące

Ad.1 Dyrektor Biblioteki mgr Grażyna Jaśkowiak przedstawiła komentarz do sprawozdania, którego tekst członkom Rady został rozesłany przed spotkaniem. Wskazała na najważniejsze kwestie w nim zawarte. Zwróciła uwagę na niepokojący spadek udostępniania, zwłaszcza wydawnictw papierowych – o kolejne 12 % w stosunku do roku poprzedniego. Jest to już stała tendencja, obserwowana od kilku lat. Przyczyn tego zjawiska można upatrywać w mniejszym naborze kandydatów na studia, powszechnym wykorzystaniu elektronicznych nośników informacji, które umożliwiają użytkownikom dostęp do publikacji, powielanie ich i przekazywanie bez konieczności bywania w placówkach bibliotecznych. Jeden czytelnik staje się pośrednikiem w uzyskaniu materiałów dla wielu innych, co znajduje odzwierciedlenie w malejącej statystyce odwiedzin. Brak zainteresowania czynnym korzystaniem z księgozbioru Biblioteki UG obrazuje również dysproporcja między stanem bazy czytelników a liczbą użytkowników aktywnych czyli takich, którzy przynajmniej raz w roku wypożyczyli przynajmniej jedną książkę. Od kilku lat istnieje procedura automatycznego zapisu wszystkich przyjętych na studia kandydatów. Praktycznie tylko część z nich staje się użytkownikami Biblioteki.

W minionym roku z blisko 50.000 wprowadzonych do bazy studentów do Wypożyczalni zgłosiło się tylko ok.15.000.

Kolejnym niepokojącym zjawiskiem jest starzenie się kadry Biblioteki. Proces ten trwa od lat i postępuje. Przeważająca część zespołu to osoby będące w grupie wiekowej 50+ (68 na 174 zatrudnionych). Pracowników do lat 30 jest tylko trzech.

Ubiegły rok w znacznej mierze przybliżył do końca retrokonwersję zbiorów. Opracowano już 90% książek oraz ponad 95% czasopism. Będzie to skutkowało w niedalekiej przyszłości koniecznością przeorganizowania pracy oddziałów merytorycznych. Zwłaszcza, że nowe zbiory wpływające do Biblioteki posiadają już gotowe rekordy bibliograficzne, które przejmujemy z narodowego katalogu centralnego.

Ceny książek pozostały na poziomie z lat ubiegłych. Nadal znaczną część nowości otrzymujemy w ramach egzemplarza obowiązkowego.

Do osiągnięć ubiegłego roku można zaliczyć kontynuowanie prac nad tworzeniem Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. Jej zbiory są aktywnie wykorzystywane i ciągle przyrastają. Nadal jesteśmy liderem w konsorcjum PBC pod względem zdigitalizowanych obiektów.

Planowany jest zakup nowego skanera. Wykorzystywany do tej pory ma już osiem lat. Sprawuje się dobrze, ale nowy umożliwi przyspieszenie dygitalizacji zbiorów, które poprzez Federację Bibliotek Cyfrowych zyskują nowych odbiorców.

Ważnym osiągnięciem ubiegłego roku były prace nad tworzeniem i wdrażaniem Uczelnianej Bazy Wiedzy OMEGA-PSIR. W bieżącym roku będą one kontynuowane. Jeśli chodzi o inne plany na ten rok, Dyrektor Biblioteki wymieniła wdrożenie Platformy Czasopism Naukowych Uniwersytetu Gdańskiego oraz zakup nowego oprogramowania do zarządzania zasobami elektronicznymi. System HAN zastąpi dotychczasowy VPN. Zostanie również zakupiona aplikacja BrowZine umożliwiająca użytkownikom dostęp do e-czasopism na urządzeniach mobilnych.

Po wystąpieniu Dyrektor Biblioteki zaproponowała dyskusję. Uczestnicy posiedzenia nie zgłosili żadnych uwag.

W wyniku głosowania Rada Biblioteczna jednomyślnie przyjęła sprawozdanie z działalności Biblioteki za rok 2017.

Ad.2 Kolejnym punktem posiedzenia było omówienie propozycji limitów na zakup książek zagranicznych.

Dyrektor Biblioteki przedstawiła obecnym zestawienie ich wykorzystania przez poszczególne wydziały w 2017 roku oraz kwot zamówień na publikacje, które obciążają limity roku bieżącego.

Dyrektor Biblioteki zaproponowała utrzymanie limitów na poziomie z roku ubiegłego. O utrzymanie dyscypliny w gospodarowaniu ograniczonymi środkami zaapelował także Prorektor prof. dr hab. Piotr Stepnowski.

W wyniku głosowania Rada Biblioteczna jednomyślnie przyjęła propozycję limitów na zakup książek zagranicznych w 2018 roku.

Ad 3. W dalszej części spotkania mgr Magdalena Hamerska z Oddziału Bibliografii i Bibliometrii zaprezentowała Uczelnianą Bazę Wiedzy OMEGA-PSIR, przeznaczoną do tworzenia uczelnianego repozytorium i bazy wiedzy o dorobku naukowym pracowników. Prelegentka zademonstrowała jej możliwości i funkcjonalność. Przedstawiono także nowy projekt wdrażany przez Bibliotekę – Platformę Czasopism Naukowych Uniwersytetu Gdańskiego. Baza ta skupi w jednym miejscu tytuły czasopism uczelnianych, ich zawartość. Tym samym ułatwi do nich dostęp.

Ad. 4 W punkcie dotyczącym spraw bieżących głos zabrał Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą. Stwierdził, iż nie znamy jeszcze ostatecznego kształtu ustawy o szkolnictwie wyższym.

Istotnym jest przygotowanie Uczelni do możliwości pozyskania dodatkowych środków finansowych na rozwój badań naukowych. Potencjał badawczy uczelni to kryterium, które jest podnoszone nie tylko przez wszystkie diagnozy, które zostały zamówione przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w związku z przygotowaniem nowej ustawy, ale również agencji rządowych i pozarządowych, które finansują naukę w Polsce. Uniwersytet Gdański podejmie próbę pozyskania dodatkowych funduszy w ramach dwóch programów ogłoszonych przez MNiSW. Pierwszy program to: „Inicjatywa doskonałości: uczelnia badawcza”, do którego Uniwersytet Gdański wraz z innymi siedemnastoma uczelniami przystąpi już na wiosnę. Warunkiem zakwalifikowania się do konkursu było między innymi uzyskanie przez wydziały odpowiedniej ilości kategorii A i A+. Z grupy osiemnastu uczelni zostanie wyłonionych dziesięć. Jeśli Uniwersytet Gdański znajdzie się w tej grupie, jego dotacja podstawowa wzrośnie o 10%.

Uczelnia zamierza również przystąpić do programu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Szczegóły drugiego programu nie są jeszcze dokładnie znane.

Oba mają na celu uzyskanie dofinansowania szkół wyższych w zakresie podnoszenia jakości badań naukowych. Jeden i drugi pozwala uzyskać środki na rozwój uczelnianej bazy wiedzy, bazy informatycznej, zakup źródeł tradycyjnych i elektronicznych.

Uniwersytet Gdański przygotowuje strategię rozwoju badań naukowych. Dokument zostanie wkrótce uchwalony przez Senat. Jest to jeden z wymogów przystąpienia do wspomnianych konkursów.

Obecnie jednak budżet Uczelni planowany jest w oparciu o dostępne środki z uwzględnieniem pewnej rezerwy, która w razie pojawienia się nieprzewidzianych wydatków, zapewni jej płynność finansową.

Jeśli Uniwersytet Gdański uzyska choćby w jednym z konkursów pozytywny wynik, zmienią się jego perspektywy rozwojowe. Pojawią się nowe możliwości ożywienia potencjału badawczego.

W dalszej części spraw bieżących Agnieszka Fiebig poinformowała o uruchomieniu terminala z dostępem do systemu Academica – Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Biblioteki Narodowej. Terminal systemu Academica usytuowany jest w Czytelni Oddziału Informacji i Promocji w Bibliotece Głównej UG.

Po wyczerpaniu tematów spotkania Dyrektor Biblioteki podziękowała uczestnikom za przybycie i uczestnictwo w posiedzeniu.

Protokołowała: Agnieszka Fiebig

